

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

verschijnt eens in de veertien dagen

Commissie van redactie

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. R. Kok, Ameide; Ds. H. van Leeuwen, Rotterdam-West; Ds. C. Smits, Sliedrecht-Centrum; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 17, Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs f 6,— per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

VERMAAK IN DE WET GODS

O Heere! ik verlang naar Uw heil, en Uw wet is al mijn vermaking.

Psalm 119 : 174

Psalm 119 wordt wel eens genoemd het gulden ABC van Sions scholieren.

Het heeft niet als achtergrond de één of andere geschiedenis, doch het is een leerpsalm, een onderwijzing van meer spreukmatige aard. Psalm 119 heeft maar één onderwerp n.l. Gods wet, Gods Woord. Ja, de lof, de liefde, de kracht en de nuttigheid van de bijzondere openbaring Gods.

Deze bijzondere openbaring in het Woord van God is een licht, schijnende in een duistere plaats. Er is in de H. Schrift geen gebrek aan licht, maar er is een sluier van duisternis op ons hart, zodat, wanneer wij bij dat heldere licht niet zien kunnen, het gebrek niet is in het Woord, maar bij ons zelf.

Daaraan ontdekt, zo bidt hij dan: O Heere, ik verlang naar Uw heil.

Heil en zaligheid betekent hetzelfde. Jacob op z'n sterfbed sprak: Op Uwe zaligheid wacht ik o Heere.

David in Psalm 68 roept uit: Die God is onze zaligheid, en Simeon met het Kind in zijn armen zegt: Mijn ogen hebben Uwe zaligheid gezien.

Heil-helen. In Christus wordt de breuk tussen God en de zondaar geheeld, daarom is Jezus' naam Heiland. Heelmeester. Hij heelt de gebrokenen van hart en Hij geneest ze in hun smarten.

Voor alle kwalen en pijnen
Heeft Hij de rechte medicijnen.

„En Uw wet is al mijn vermaking”.

De eerste zinsnede zegt ons waarnaar de dichter verlangt, de tweede zegt ons wat zijn tegenwoordige verlustiging is.

Hoe nu kon het mogelijk zijn, dat b.g.n. woorden de inhoud zijn van het gebed van één, die van nature niets anders is dan een vijand van God en een schender van al Zijn geboden?

Het is alleen mogelijk op grond van Gods eeuwige verkiezende liefde, uit kracht van Zijn vrijmachtig welbehagen. Uit deze bewegende grond ontdekt zich de enige weg tot redding en behoudenis van een verloren zondaar.

Het is alleen in die door God verkozen Held der hulp, Die daartoe in ontelbare benauwdheden, smaadheden en angsten der hel is neergezonken.

Het is alleen door de koorden van Gods verkiezende liefde en de snoeren van Jezus' middelarsbloed, waardoor een arme, schuldige, veroordeelde en in de dood weggezinkene wordt opgehaald uit die ruisende kuil van angsten en benauwdheden.

Vandaar sprak de apostel: „In Wie wij hebben de verlossing door Zijn bloed; de vergeving der zonden naar de rijkdom Zijner genade”.

Hij voelde, dat de vergeving der zonden in zijn consciëntie verzegeld was. Christus be-roofde de wet van haar veroordelende kracht over Zijn volk als zijnde nu gerechtvaardigd en verzoend, en Hij verdiende in hun plaats de bezoldiging der zonde, zodat Hij de dood verslonden heeft tot overwinning.

Zo ziet de ziel door de inwendige verlichting van de Heilige Geest, dat in Hem (Christus) gerechtigheid en vrede elkander kussen, en het is dezelfde wet, die hen veroordeelde, en haar vloeken tegen hen uitsprak, die nu in het hart geschreven is, opdat deze de regel zij van hun geloofsleven en praktijk.

De wet is dus bevestigd en in genen dele buiten werking gesteld. Daarom „Uw wet is al mijn vermaking” is naar de regel van deze wet. Maar ach, hoe diep wordt de ziel in dit stuk vernederd. Want niet minder dan het stuk der rechtvaardigmaking: „Uw vrucht wordt uit Mij gevonden” namelijk de vrucht van Christus' plaatsbekledende gerechtigheid, zo komt ook in het stuk der heiligmaking de vrucht van Christus' heiligende genade door de bediening van de Heilige Geest openbaar.

In beide is Christus noodzakelijk en in beide geldt het: „Uw vrucht wordt uit Mij gevonden”

Immers, wanneer het vuur van de Heilige Geest in hen in Zijn heiligende invloeden zich openbaart, dan gevoelen zij het lichaam der zonde sterker te zijn dan ooit en het is zeer waarschijnlijk, dat dit het geval was met de apostel, toen hij uitriep: „Ik ellendig mens! Wie zal mij verlossen uit het lichaam des doods?”

In deze strijd mogen er ogenblikken van overwinning zijn. Vele malen echter liggen ze neder als een strijdbare strijder in banden van ongelooft en twijfel. Zelden kunnen ze hun hoofd boven de gebreken uit krijgen. Satan is zo

VAN DE ADMINISTRATIE

Voor ditmaal hebben wij het verzoek: wie kan mij helpen aan het juiste adres van mevr wed. Overdijk, Midde-maai 7, Nieuweroord? daar ons blad retour werd ont-vangen. Bij voorbaat dank.

Met dankbaarheid vermelden wij, dat sinds de laatste verantwoording (16 febr.) ontvangen werd aan giften en overbetalingen abonnementsgeld f 65,50, w.o. f 15,- via Ds Smits. Wie verrast ons de volgende maal? Ons blad blijven wij bij de voortduur bij u in alles aanbeve-len. Ons gironummer is 704350, ten name van de Admi-nistratie „Bewaar het Pand”, Van Eeghenstraat 14, Alphen a/d Rijn.

v.d.L.

kwaadaardig, het hart zo bedriegelijk en het vleselijk gemoed zo machtig en vijandig tegen God, Zijn bestuur en Zijn weg, dat indien wij onze ziel als een buit mogen verkrijgen, het zal grond verschaffen om de drieënige God eeuwig aanbeddend te loven en te prijzen. „Uw wet is al mijn vermaking”, dat is de begeerte van het door Gods Geest vernieuwde hart. „Ik heb Mijzelf een volk geformeerd en zij zullen Mijn lof vertellen”.

Daartoe worden ze van harte willig en be-reid gemaakt.

„Mijn volk zal zeer gewillig zijn op de dag van Mijn heirkraft”.

Hoe valt het schepsel hier buiten. Niets uit ons, het al uit Hem, zo komt een arme zuch-ter in Jeruzalem. Maar zo ook mogen ze wel eens verwaardigd worden om uit dit Mesech der ellende uit te zien naar die volkomen verlossing uit al hun benauwdheden, als ze volmaakt Hem mogen eren, lieven en loven, Die hun ziel zo dierbaar is.

Kennen we dit in de praktijk van ons leven? Hebben we ooit uit de banden van onze schuld en zonde in waarheid leren roepen? En hebben we iets ervaren, dat God in Christus is een gebedgevend, een gebedhorend en gebedant-wordend God?

Deze bede zal straks voorgoed en voor eeuwig beantwoord zijn, als ze verlost van het lichaam des doods en der zonde de Vader, Die hen verloor, de Zoon, Die hen verlost, en de Heilige Geest, Die hen verzegelde tot op de dag van Christus Jezus, eeuwig zullen zien en verheerlijken, en ze het lied zullen aanheffen van Mozes en van het Lam.

S.

S.

De Pelgrimsreis is voor Oud en Jong

24

Het lange en leerzame twistgesprek, dat door de Pelgrim gevoerd werd tot verdediging van de weg der zaligheid, is nu ten einde. Maar tot een hartelijke overgave in onderwerping aan de Heere en aan Zijn Woord, is het bij de tegenstanders niet gekomen. Het was niet meer dan een wapenstilstand, want de vuur-monden werden gesloten door gebrek aan kogels. Op het roemen van de Pelgrim in de genade van de Heere Jezus, wisten zij niet meer

te antwoorden. 't Is dan ook ten enenmale onmogelijk met de kracht van vorm en schijn te triomferen over de roem van het geloof. Daar zij hem niet meer wisten te antwoorden, zagen Vormelijk en Schijnheilig elkander lach-end aan. Maar dat was voor deze twee vrien-den tegelijkertijd een hard gelag. Het hield voor deze mannen een diepe vernedering in zich niet staande te kunnen houden, met stomheid geslagen te worden. Het staat vast,

en de Pelgrim werd er door in zijn beginsel gesterkt, dat aan al het godsdienstig geredeneer van de mens een einde komt. Maar dan ook komt de Heere ten volle aan het woord tot verdediging van Zijn zaak en Zijn volk. Hun spottlach was voor de Pelgrim een duidelijk teken van maar door te lopen, wat hem toen met zichzelf over deze zaak deed doorspreken en zuchten, vanwege die bittere afkerigheid. Het was toch het verlangen van zijn hart en het doel van zijn spreken deze halfslachtige broeders tot bezinning te brengen, opdat zij nog tot bekering zouden mogen komen.

Nu eens zuchtte hij, dan weer was hij meer opgewekt. Het was door zijn staan in de eerste liefde, dat hij met bewogenheid vervuld was. Maar Gods kinderen worden daarin niet altijd ontmoet en dat is heel erg. Komen zij de eerste liefde te verlaten, dan wordt aan degenen, die het leven der genade missen, niet zo zeer meer gedacht met een innerlijke bewogenheid des harten. Dan kan men een mens, die opgaat in vorm en schijn om zich voor een eeuwigheid te bedriegen, zonder enige vermaning laten gaan. Maar dat kon de Pelgrim niet.

Wat hij, bij wie het nog was een staan in de eerste liefde, op de weg naar Sion ontmoette in afkerigheid, deed hem zuchten. Van al die zorgeloosheid en eigenwillige godsdienst is nooit enig heil te verwachten voor de eeuwigheid. En wat zou het hem tot vreugde geweest zijn zo zij door zijn vermaning en onderwijs tot het juiste inzicht gekomen waren. Maar niets daarvan, want zij waren wijs in eigen oog. Niet het minste besef van geestelijke en bevindelijke zaken was bij al die mannen te bespeuren en hen ook niet bij te brengen. En toch, hoe gunnend kwam hij die medereizigers naar de eeuwigheid het leven uit en met de Heere aan te prijzen. Maar nee, voor die zaken was bij hen geen klankbodem, men had er geen gevoel voor, men was er afkerig van.

Daarom is het heel goed te begrijpen, dat de Pelgrim al zuchtende verder ging. Wanneer die mensen in hun godsdienstige brutaliteit de overhand verkrijgen in de kerk, dan worden de levenden er uitgedrukt. En wat zal het dan voor deze vermeende hemelburgers een bittere teleurstelling zijn als het vanuit de mond des Heeren gehoord zal worden: „Voorwaar zeg Ik u, Ik ken u niet”. Om alsdan verwezen te worden naar de buitenste duisternis.

De Pelgrim zucht voor deze mensen tot de Heere om de dierbare en onwederstandelijke werkingen van de Heilige Geest, tot verbreking van alle tegenstand. De Heere toch kan het hardste hart vernieuwen, dode zondaren levend maken. Door het wonder van Gods genade worden vijandige harten tot op de dag van heden nog een nieuw geestelijk leven deelachtig om de Heere ootmoedig te vrezen. En zo heeft Hij door alle eeuwen heen Zijn kerk gebouwd.

Maar bij het zuchten om de dierbare werkingen van Gods Geeat tot bekering, was hij soms ook weer opgewekt. Gedurig dacht hij onder de druk van deze droeve ontmoetingen weer terug aan hetgeen hem te beurt gevallen was bij zijn komst aan de voet van het kruis. Vanuit de wetenschap, dat de gekruiste Christus opgewekt was om zijn rechtvaardigmaaking, werd zijn hart opgewekt tot blijdschap in de Heere. Bij het delen in Gods vergevende liefde mocht hij zich ook verheugen in het recht ten eeuwige leven.

Hij las ook dikwijls in de rol, hem door één der drie lichtende gestalten gegeven, en dan werd hij daardoor verkwikt. Ja, wat kon zijn hart vanuit het getuigenis van de Heilige Geest zoet en zalig verkwikt worden. Want dan wordt Gods kind door de Heere bevestigd in de staat der genade.

En dat is de vervulling van deze belofte: „En de Allerhoogste Zelf zal hen bevestigen”. Een verkwikking, die de Pelgrim moedig verder deed gaan.

Maar de twee reizigers, die oog en hart van de Pelgrim af kwamen te wenden, volgden hem op een afstand, zij bleven achter. En dat achterblijven heeft zijn droevige gevolgen.

„Laat ons — zegt de Schrift — dan vrezen, dat niet te eniger tijd de belofte van in Zijn rust in te gaan nagelaten zijnde, iemand van u schijne achtergebleven te zijn”.

Zullen deze reizigers dan achterblijven in een huilende wildernis en omkomen, door niet te volharden in het zoeken van de dingen der eeuwigheid, het land der rust?

De mannen van vorm en schijn, die echte reizigers dachten te zijn naar Sion, schijnen nu voor eeuwig achter te blijven. Dat doet ons met weemoed denken aan hun einde.

„Zo zag ik hem dan alleen verder gaan tot aan de voet van de heuvel Moeilijkheid, aan welks heuvel een fontein was”. Nu kwamen er op diezelfde plaats twee andere paden uit, behalve het pad, dat rechtstreeks van de poort daarheen voerde. De ene weg liep links, de andere rechts langs de voet van de heuvel, maar de smalle weg voerde onmiddellijk naar de top van de heuvel. Omdat het bestijgen van die heuvel met zoveel bezwaren gepaard gaat, heeft de heuvel de naam Moeilijkheid ontvangen.

Hier staat de Pelgrim op een driesprong. Het ene pad liep links en het andere rechts langs de voet van de heuvel. Maar de smalle weg liep rechtstreeks van voor de enge poort naar de top van de heuvel en dat was naar Sion. Bij het staan op deze driesprong heeft de Pelgrim in de eerste plaats zijn keus vernieuwd. Al was zijn hart aan de weg, door de Heere gebaad naar Sion, verbonden, ondanks de moeilijkheden, die hij daarop kwam te ontmoeten, daarom sluit dat de mogelijkheid van een andere weg te kiezen nog niet uit. Gods kind kan soms ook op een dwaalspoor ontmoet worden.

De heuvel Moeilijkheid is een heuvel van beproeving. Zal de Pelgrim de weg van beproeving noodwendig aanvaarden of hartelijk kiezen? Maar had dat nu niet anders gekund? De God van Sion had de weg naar Sion toch ook om de heuvel heen kunnen laten lopen. Ja, gaan wij hierover redeneren, dan roepen wij in de grond van de zaak de Allerhoogste ter verantwoording. Gelijk de heuvels zijn uit kracht van schepping in het rijk der natuur, zo zijn er heuvels in het geestelijke leven uit kracht van de herscheppende genade Gods in

het hart van Zijn volk. Voor de natuurlijke mens bestaat de heuvel Moeilijkheid niet, want hij loopt er omheen. En daar de weg naar Sion dwars door alle moeilijkheden van het leven heenloopt, hebt u die vanuit des Heeren hand te aanvaarden. In het geloof kiezen wij de weg des Heeren, die loopt over de heuvel Moeilijkheid. Maar zodra het in ons hart een redeneren wordt over de moeilijkheden van de weg, dan dwalen wij af en we lopen er omheen tegen alle vermaning in. En wat zal daarvan het einde zijn?

Laat ons niet voor de heuvel van beproeving terugdeinzen, want dat is tot grote schade van het geestelijke leven. Bij het kiezen van de weg, die loopt en lopen moet over de heuvel Moeilijkheid, heeft de Pelgrim versterking nodig door zich te verfrissen vanuit de bron, door de Heere daargesteld. Vrij mocht hij van het water des levens drinken om niet.

Water vanuit de fontein der hoven, uit de put der levende wateren, die uit de Libanon vloeien. Hij mag drinken tot dronken wordens toe, het zal hem niet schaden. En al drinkende ruist het in zijn hart: „Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten”. De grote Meester wil, dat wij in de beproeving aan Hem denken, op Hem leunen en steunen. En dan vinden wij in de zwaarste beproevings het spoor van Zijn voetstappen, die druipen van vettigheid. En toen begon hij de heuvel te bestijgen, zeggende:

Al is de heuvel hoog, 'k stijg naar de top,
De weg moog' moeilijk zijn, ik wil hem op,
Want 'k zie, hier ligt het pad ten leven.
Wees sterk, mijn hart, grijp' vrêes noch
zwakte u aan:

't Zij moeilijk-beter 't rechte pad te gaan
Dan op 't verkeerd' — hoe makk'lijk —
straks te sneven.

Met die kostelijke overgave aan de Heere gaat de Pelgrim de heuvel Moeilijkheid op en toch is hij met dat alles niet buiten gevaar. Wat wij in zulke wegen in gedachtenis moeten houden is dit: De beleving van onze afhankelijkheid van de Heere, om zo van stap tot stap achter Hem aan te komen.

A.

R. Kok.

Naar de 22 CATECHISATIE

De apocriefe boeken (vervolg)

Veel verschil van gevoelen is er na de vestiging der christelijke kerk geweest in de loop der eeuwen over de plaats, welke de apocriefe boeken moest gegeven worden.

Zoals we gezien hebben, nam de Septuaginta (de vertaling van het O.T. door de zeventigen) deze boeken op in haar vertaling. Ook de Vulgata, de kerkbijbel der rooms-katholieken, nam ze op en verklaarde deze voor canoniek. De Joodse Canon nam ze niet op. Christus en de apostelen hebben zich gehouden aan de Joodse Canon. Altijd wijzen Christus en de apostelen terug op het Oude Testament.

„Daar staat geschreven”; „Toen is vervuld gewoden”. Zie ook de Hebreërbrief.

Dus is van gelijkstelling van de oud-testamentische geschriften met de apocriefen geen sprake.

Na de dood van de apostel Johannes, eind eerste eeuw n. Chr., begon over dit punt de moeilijkheid te komen, daar de geschiedenis der Godsopenbaring overging tot kerkgeschiedenis.

De zgn. Apostolische vaders, o.a. Ignatius en Polycarpus, Clemens Romanus, stellen geen scherpe belijning over dit punt. Daarentegen wel de kerkvaders.

In de middeleeuwen komt bij de H. Schrift de traditie. De roomse kerk wordt al meer de enige autoriteit, die vaststelt of iets kettters is of niet. De kerk gaat heersen over de Bijbel. Zo had de roomse kerk belang bij de apocriefen in verband met haar leer over het

vagevuur (2 Macc. 12) en de voorbede der heiligen naar 2 Macc. 15.

Met de Reformatie van 1517 werd de belijning van dit vraagstuk sterker. De hervormers gingen van de traditie terug naar de Heilige Schrift. Het „sola Scriptorum”, alleen de Schrift. Zij rekenden de apocriefe boeken *niet* tot de Canon van de Heilige Schrift, omdat zij de bijzondere inspiratie van de Bijbel missen. Voor Calvijn had de naam „apocrief” aanduiding, om ze voor „private” geschriften te houden en niet voor gezagdragend.

In die lijn bewegen zich ook onze belijdenisgeschriften.

Princiepelijk werden zij buiten de canon van de Bijbel gesloten. Echter om praktische redenen (het volk was aan de apocriefen gehecht door eeuwenoud kerkelijk gebruik) werden de apocriefe boeken als leesbaar verklaard, omdat zij nuttig werden geacht om te lezen. Daarom nam de Nederl. Geloofsbelijdenis ze op.

In art. 6 lezen we:

„Dewelke de kerk wel lezen kan en daaruit ook onderwijzingen nemen, VOOR ZOVEEL ALS ZIJ OVEREENKOMEN MET DE CANONIEKE BOEKEN; maar zij hebben zulk een kracht en vermogen niet, dat men door enig getuigenis van deze enig stuk des geloofs of der christelijke religie zou kunnen bevestigen: zo ver is het van daar, dat zij de autoriteit van de andere, heilige boeken zouden vermogen te verminderen”.

De kwestie over het gebruik van de apocriefe boeken kwam ook op de Dordtse Synode aan de orde. De buitenlandse afgevaardigden waren voor opnemings in de statenvertaling ook om praktische redenen, terwijl Gomarus was voor uitsluiting. Bogerman vond de uitweg. De synode besloot ook de apocriefe boeken opnieuw uit het Grieks te vertalen en ze mede

op te nemen in de statenvertaling, maar dan niet tussen Oud en Nieuw Testament in, maar achter de Bijbel, onder een apart hoofd, met kleiner lettertype, afzonderlijke paginering enzonder kanttekeningen. En in een voorrede over het gezag dezer boeken en over de dwalingen, die zij bevatten, moesten de lezers zorgvuldig worden ingelicht.

Nog een vraagpunt was het, of deze boeken openbaar in de kerk moesten gelezen worden of alleen voor persoonlijk gebruik. Maar men besloot tot het laatste. De uitdrukking van art. 6 „dewelke de kerk wel lezen kan” liet men niet meer slaan op de geïnstitueerde kerk, maar op de kerk als gemeenschap der gelovigen, dus voor persoonlijk gebruik.

De strijd over het gebruik van de apocriefe boeken eindigde toen het Brits en buitenlands Bijbelgenootschap besloot de apocriefen niet bij de te verspreiden Bijbels af te drukken.

De apocriefe boeken zijn dus door de kerk der Reformatie niet aanvaard als Goddelijk

gezag dragend, zoals de oud- en nieuwtestamentische boeken van de Bijbel, en wel om verschillende duidelijke motieven, o.m.:

De inhoud van deze boeken is meermalen twijfelachtig. Er komen krasse onjuistheden in voor. De loongedachte naar farizees-wettische opvatting speelt een vaak beslissende rol. (Boek Judith). Ook de verdienstelijkheid van de goede werken wordt geleerd (Boek van Tobias). Ze zijn van bijgeloof niet vrij te pleiten.

Alleen de boeken I en II Maccabeën zijn wel van betekenis. I Macc. is dat voor de kennis van de geschiedenis van het Joodse volk tijdens het zgn. dode tijdperk, het zwijgen van de profetie 400 jaar na Maleachi, hoewel de andere boeken der Maccabeën toch weer naar inhoud en karakter van het eerste boek afwijkende zijn. Art. 6 van de Nederlandse geloofsbelijdenis laat het derde boek der Maccabeën onvermeld.

R.

v. L.

Gods Woord en het gezin

7

Tucht en wijsheid.

We hebben de vorige maal beloofd nog eens op de tucht in het gezin terug te komen en dan op een meer positieve manier. Het zou trouwens niet overeenkomen met onze bedoeling te schrijven over Gods Woord en het gezin, als we alleen bij de kwaal van de tuchteloosheid zouden blijven staan. Het Woord des Heeren spreekt zeker ook over de middelen tot genezing van deze kwaal.

Er is wel geen boek, dat zoveel de tucht naar voren brengt als het boek der Spreuken. Weinig wordt dit boek gelezen en verstaan, maar er liggen schatten in verborgen, die met name voor het gezin en de opvoeding van de grootste betekenis zijn. Probeer maar eens te tellen, hoe vaak alleen al het woord „tucht” of „tuchtigen” in dit bijbelboek voorkomt. U komt aan negenentwintig keer. Reeds in het begin wordt als het doel van de Spreuken genoemd: „om wijsheid en tucht te weten”. Bijzonder treft hier de verbinding: wijsheid en tucht. Deze verbinding heeft grote betekenis in geheel het onderwijs van het Spreukenboek aangaande de tucht in het gezin. Wij lezen in Spreuken 8 : 33: „Hoort de tucht en wordt wijs en verwerpt die niet”. In Spreuken 13 : 1: „Een wijze zoon hoort de tucht des vaders, maar een spotter hoort de bestraffing niet”. Ieder ziet hier dus onmiddellijk dat er verband gelegd wordt tussen tucht en wijsheid. Wijsheid is in de Spreuken niet gelijk aan wat wij vaak verstaan onder geleerdheid. Een geleerd man is niet altijd wijs. Engeluk is het ook waar, dat een ongeleerd mens wijs kan zijn. Wijsheid is een praktische zaak. We zouden het zó weer kunnen geven: het inzicht om de weg door het leven te gaan. Toch zijn we dan nog niet volledig. 't Gaat hier om het door de vreze des Heeren geheiligde inzicht.

Het verband tussen tucht en wijsheid kan in meer dan één opzicht gezien worden. We willen hier maar naar twee zijden dit verband uitwerken. Allereerst is de tucht nodig voor het kind in het gezin om onder de zegen des Heeren tot wijsheid gebracht te worden. Maar dat veronderstelt iets anders, nl. dat deze wijsheid nodig is van de zijde der ouders om de tucht goed te betrachten. En op dat laatste zullen we toch eerst onze aandacht richten. Een kweker kan geen boom of struik laten groeien. Toch zal hij niet zeggen: ik doe er maar niets aan. Hij moet met wijsheid de groei van die boom begeleiden, opdat de groei niet te wild en weelderig zal zijn. Van tijd tot tijd moet hij ingrijpen en het snoeimes gebruiken. Geen vader of moeder kan het kind de wijsheid geven als het door de vreze des Heeren geheiligde inzicht. Toch zijn de ouders middel in Gods hand om hun kinderen daartoe op te

voeden. Zij hebben wijsheid nodig om zo de tucht uit te oefenen. Anders vergroeit het jonge boompje en komt er niets van terecht. Zo is tucht juist met wijsheid het gezag te handhaven.

Sprekend is het dat het Hebreeuwse woord voor tuchtigen óók kan betekenen: raad geven, onderwijzen. Tucht is niet de roede, al sluit het met wijsheid beoefenen van de tucht de roede zeker niet uit. Tucht is ook niet een streng straf-regime, als is het ook hier weer waar, dat de tucht de strengheid niet uitsluit. We hebben een verkeerd begrip van de tucht, als we van ons huiseen „tucht-huis” maken en dan natuurlijk in de betekenis van dwanghuis. Tucht is verbonden met deze wijsheid een geestelijke arbeid, die alleen recht in de vreze des Heeren gebeuren kan. Daarom is voor het uitoefenen van de tucht veel liefde nodig en nog meer het zoeken van de Heere in het bidvertrek om wijsheid.

Die wijsheid is voor de ouders nodig in het bestraffen van de zonden en ondeugden. Hierin bestaat nl. een opmerkelijk kwaad bij veel ouders. Zij wegen de zonden en ondeugden van hun kinderen vaak af naar de maat, dat hun eigen eer het meest gekrenkt is. Een kleinigheid door een kind in het bijzijn van anderen gedaan, wordt zwaar gestraft, omdat anders het gezag door het mee-zittende gezelschap niet hoog genoeg wordt aangeslagen. En grote zonden worden slap behandeld. Gevoelt u hoe hierin wijsheid nodig is, die eerlijk de straf geeft die nodig is?

Wijsheid is ook nodig in het beoefenen van de tucht in het onderscheiden van de kinderen. Let wel: dit is iets anders dan voortrekken van de één boven de ander! Ouders kennen hun kinderen, althans behoren hen te kennen en moeten rekening houden met ieders karakter. Dit geldt in een wat andere zin ook het leeftijdsverschil. Een klein kind moet met de tucht anders benaderd worden dan hij of zij die de volwassen leeftijd al dichtbij komt. Door deze wijsheid wordt met ernst de kinderen in deze zaak tegengetreden. Bedoeld wordt de ernst van in 's Heeren naam over hen gesteld te zijn. Dan kan de roede niet altijd uitblijven. Maar zonder dat het op dit ogenblik nodig is, ondermijnt het gezag. Slaan in hardheid zonder meer verkilt het hart van de kinderen. Maar als het nodig is, kan het niet zonder de roede en alle andere theorieën ten spijt, die in deze moderne tijd opgeld doen, blijft de wijsheid van de Spreukendichter zeggen: „Die zijn roede inhoudt, haat zijn zoon, maar die hem liefheeft, zoekt hem vroeg met tuchtiging”.

Waar zo met wijsheid de tucht openbaar komt, is deze geen vloek, maar is menigmaal geble-

ken tot wijsheid te zijn. Spurgeon vertelt in een klein voorval hoe hij zijn vader erkentelijk geweest is voor zijn streng optreden. Als jongen was hij slordigen verloor vaak zijn griffel. Bang voor straf thuis, nadat hij weer eens zijn griffel kwijt was, ging hij naar een winkel en kreeg wat hij nodig had. Echter alleen op schuld, zij het van een klein bedrag. Zijn vader kwam er achter en bestrafte hem. Hij hield hem krachtig voor, hoe kleine schulden grote kunnen worden. Zelf ging zijn vader met hem naar de winkel om in tegenwoordigheid van de jonge Spurgeon de schuld te betalen onder allerlei waarschuwingen. Zo leerde hij af schulden te maken door de wijze tucht van zijn vader.

Beter nog als deze tucht zich verder uitstrekt dan alleen de dingen, die door het leven doen gaan. De wijsheid, die van boven is, zal toch het ouderhart doen waken bij de eeuwige belangen van de kinderen.

Ook dit gaat niet zonder tucht. Nergens is misschien de tucht zozeer nodig. Nergens is de tucht zo moeilijk te beoefenen. 't Beste wel als achter het gezag van de ouders het godvruchtige leven staat. Daar wil de Heere nog kracht van uit laten gaan en kunnen de kinderen gevoelen, dat het hun vader en moeder maar niet om een kille gezagshandhaving te doen is, doch om de eer van Gods naam en het eeuwig heil van hun zielen.

Wat een wonder dan als we de zegen Gods in deze weg in onze eigen kinderen mogen zien. Wie werkelijk wijsheid van God ontvangen mag, zal zich daar niet op beroemen, maar 's Heeren vrije gunst erkennen, die het hart vernanderde en deed vragen naar de Heere.

D. Slagboom

Een nauwkeurige wandel

4

Boston vervolgt:

Ten tweede. Een nauwkeurige wandel is niet alleen rechtmatig, doch ook noodzakelijk.

1. Een nauwe wandel is noodzakelijk op grond van het Goddelijk gebod. „Heere, Gij hebt geboden dat men Uw bevelen zeer bewaren zal”. Ps. 119 : 4.

Wat dat is, zien wij uit de woorden welke wij vinden in Markus 12 : 30, 31: „Gij zult de Heere uw God liefhebben uit geheel uw harten uit geheel uw ziel en uit geheel uw verstand en uit geheel uw kracht. Dit is het eerste gebod. En het tweede hieraan gelijk is dit: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf”. De apostel wil, dat christenen „voorzichtig wandelen”, Eph. 5 : 15. Dat wil zeggen nauwgezet, deftig, precies. De zuivere wet eist de uiterste zuiverheid en nauwkeurigheid. Het is godslasterlijk te denken of te zeggen, dat Christus iets heeft afgedaan van de zuiverheid, die in elk gebod geëist wordt. Daarom is strikte gehoorzaamheid zo noodzakelijk, als het gezag van God het maken kan.

2. Een nauwe wandel is noodzakelijk, daar hij geboden is om uiterste gevaar te voorkomen. „Zo wie dan één van deze minste geboden zal ontbonden en de mensen also zal geleerd hebben, die zal de minste genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen; maar zo wie dezelfde gedaan en geleerd zal hebben, die zal groot genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen. Want Ik zeg u, tenzij uw gerechtigheid overvloediger zij dan der schriftgeleerden en der farizeërs, dat gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins zult ingaan”. Matth. 5 : 19, 20. Indien wij onszelf toegeven op enig punt, zo lopen wij het gevaar de zaligheid te missen, zoals het schip zinkt wanneer er één lek ongestopt blijft. Geen tijden of omstandigheden zullen ons verontschuldigen, wanneer wij onszelf de losse teugel geven.

3. Een nauwe wandel is noodzakelijk op grond van onze noodzakelijke gelijkvormigheid aan Christus. „Die zegt, dat hij in Hem blijft, die moet ook zelf also wandelen gelijk Hij gewandeld heeft”, 1 Joh. 2 : 6. De apostel leert ons, hoe noodzakelijk het is gelijkvormig aan Christus te zijn: „Want die Hij tevoren gekend

neeft, die heeft Hij ook tevoren verordineerd den beelde Zijns Zoons gelijkvormig te zijn, opdat Hij de Eerstgeborene zij onder vele broederen", Rom. 8 : 29. Het blijkt ook uit onze doop: „Want zovelen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan, Gal. 3 : 27. Nu, wij kunnen Hem niet aangedaan hebben zo wij niet stipt zijn in al onze wandel. Bij een los, slordig leven, dragen wij het beeld van de eerste Adam, en bij een stipte koers van leven moeten wij het beeld van de tweede Adam tonen.

4. Een nauwe wandel is noodzakelijk als blijkt van onze oprechtheid. „Dan zou ik niet beschaamd worden wanneer ik merken zou op al Uw geboden", Ps. 119 : 6. De reden hiervan wordt duidelijk gemaakt in Jac. 2 : 10, 11: „Want wie de gehele wet zal houden, en in één zal struikelen, die is schuldig geworden aan alle. Want die gezegd heeft: Gij zult geen overspel doen, Die heeft ook gezegd: Gij zult niet doden. Indien gij nu geen overspel zult doen, maar zult doden, zo zijt gij een overtreder der wet geworden".

Indien wij één gebod achten als het gebod van God, zo hebben wij al Zijn geboden zo te achten, want zij alle dragen het zegel van hetzelfde Goddelijke gezag. Daarom, indien iemand van Gods geboden durft af te wijken, zo blijkt daaruit, dat Gods gezag hem niet behoorlijk weegt. Ziehier de toetssteen van oprechtheid: „Gij zijt Mijn vrienden, zo gij doet wat Ik u gebied", Joh. 15 : 14.

Boston geeft hierna nog raad tot ware nauwgezetheid in de godsdienst. Ook dat is belangrijk genoeg om over te nemen. Wij willen het echter hierbij laten. Wie er meer van wil horen, die schaffe zich het boekje van Boston aan: De wijde en de enge Poort, acht preken uit het Engels vertaald door C. B. van Woerden Jr., 2e druk, Uitgave van Firma Romijn en Van den Hoff, Gorinchem. Prijs gebonden f 6,50, franco thuis.

B.

EMANUELS

2

ONDERTROUW

Wij vroegen reeds uw aandacht voor het werkje van Ds. Johannes van der Kemp, dat verscheen onder de titel Emanuels ondertrouw of.... enz. Het ligt in onze bedoeling dit werkje in vervolg-stukken in dit blad op te nemen en het daardoor binnen het bereik van velen te brengen. De Heere moge het zegenen aan veler hart.

Vooraf gaat een gedicht, dat we hier laten volgen.

De zieke ziel
zuchtende tot haar hemelse Geneesmeester.

1.

O zaal'ge Heer', zie neder uit Uw woning op een onzalig niet.
Ik bid, ik bid, ik bid U om verschoning en redding uit verdriet
en uit deez' schuld, daar mee ik ben beladen
en waardoor ik ben heel mismaakt,
ellendig, arm, blind en naakt:
Ei geef genade!

2.

Ei laat een wees die alleszins verlaten en eenzaam zit en treurt,
niet zijn ten prooi van allen, die haar haten,
noch van hen zijn verscheurd!
Ei neen, ei neen, o Vader van de wezen,
o Hij weduwen Rechter trouw,
mijn desolate staat beschouw,
red mij uit vrezen.

3.

Mijn ziel, 't is waar, is niet genoeg verslagen, noch naar U uitgelokt,
om naar de eis van staat naar U te vragen, maar 't hart is zeer verstokt:
Ei, laat mij toch daarom niet zijn versteken van Uwe gunst, maar schenk mij Heer' toch Jezus' bloed en Geest te meer,
om 't hart te breken.

4.

Zoud Gij mij Heer' zien voor Uw voeten ster-
ven?

Ei Heer', gedoog het niet!
Laat mij gena, gena, gena verwerven en mij Uw gunste bied!
Genees mijn ziel, maak los deez' vaste banden,
vergeef mijn schuld, en was mij wel,
vrijd mij van toorn, vloek en hel
en eeuwige schanden.

5.

Is niet Uw naam barmhartig en genadig?
En is des zondaars heil
niet Uw vermaak, en roept Gij niet gestadig:
komt zondaar en wees veil?
Hoe zoude dan Uw goddelijk vermogen
toelaten, dat ik deez' dood
versmachten zou? Gij zijt te groot
van mededogen.

6.

Ik wachte dan op Uw gena en waarheid
en steun op Jezus' bloed,
en voor gebed, waarin mijn redding klaar
leidt

en zie in hoop te moet,
dat Gij mij nog in liefde zult omermen
en mij zult geven kracht en stof
om eeuwiglijk te geven lof
Uw vrij ontfermen.

De aandachtige lezer zal opmerken, dat verschillende woorden afgekort zijn of anders gespeld zijn dan wij dat gewoon zijn. Om de rijmvorm te handhaven konden we daarin geen verandering brengen. Het komt ons voor, dat dit aan de waarde van het gedicht geen afbreuk doet.

De volgende keer hopen we het eerste gedeelte van de eerste brief op te nemen.

B.

Leestafel

DOE DAT TOTDAT HIJ KOMT door G. Wisse Jr. DE ZEVEN KRUISWOORDEN door Prof. G. Wisse. Uitgaven van W.A. de Groot te Goudriaan. Wisse heeft veel werken geschreven. Bovengenoemde zijn van stichtelijke aard. Het betreft in beide gevallen herdrukken. Het eerste werk zag voor het eerst reeds in 1906 het licht. Het dient zich aan als een praktische verhandeling over het godvruchtig avondmaalvieren. Het handelt in tien hoofdstukken achtereenvolgens over: Op de Pelgrimsreize, De heiligste en heerlijkste dis; Schik u om uw God te ontmoeten; De mens beproeve zichzelf; Zonder bruiloftskleed; Ik zal Avondmaal met hem houden en hij met Mij; Wie onwaardiglijk eet en drinkt; Eén gemeenschap des lichaams Christi; Zend Uw licht en waarheid, dat die mij geleiden, en Mijn overdenking van Hem zal zoet zijn. Wisse laat goed uitkomen wat nodig is om op een rechte wijze aan het Avondmaal deel te nemen. Hij wijst op wegblijvers, die wel belijdenis aflegden. Hier schuilt altijd het gevaar, dat men naar het Avondmaal gaat omdat men belijdenis heeft afgelegd. Er is ook een Goddelijk recht nodig. Het komt ons voor, dat Wisse in dit opzicht wel iets voorzichtiger had kunnen zijn. Het gevaar is zo groot van vele avondmaalgangers, die de bekering niet van node hebben, waardoor men zichzelf misleidt voor de eeuwigheid. Het is goed, dat de schrijver zelf in het laatste hoofdstuk voor dit gevaar waarschuwt.

Het tweede werk gaf Wisse voor het eerst uit in 1938. Hij stond toen 40 jaar in het ambt. Hij behandelt hier de 7 kruiswoorden als: De voorbede op het kruis; Het kruis een poort des hemels; Het kruistestament der liefde;

De Heere nam tot Zich, na een geduldig gedragen lijden mijn geliefde vrouw, onze lieve, zorgzame moeder, oma, schoonmoeder, zuster, schoonzuster en tante

AALTJE VAN ROSSEM-VAN DER HAAR

op de leeftijd van 63 jaar.

Ps. 73 vs. 26.

Bezwijkt mijn vlees en mijn hart, zo is God de Rotssteen mijns harten en mijn Deel in eeuwigheid.

Mede namens de familie:

Leerdam: ANDR. VAN ROSSEM
J. VAN ROSSEM

M. J. W. v. ROSSEM-DE LEEUW
Andries, Adriaan, Jan en Alice
Ameide: L. W. v.d. VLIET-VAN ROSSEM
G. v.d. VLIET

Alice, Henk en Andries
Leerdam: T. A. VAN ROSSEM

Leerdam, 14 februari 1967.
Lingestraat 58.

De begrafenis heeft plaats gehad op vrijdag 17 febr. te Leerdam.

De klacht der verlatenheid op het kruis; De bloeds martklacht; De voldoening afgekondigd, en De stervenspsalm Wisse geeft een duidelijke verklaring en zegt veel goeds. Hij waarschuwt hier ernstig voor zelfbedrog. We lezen bijv. op bladz. 93 het volgende: Allen in wier ziel God genade werkt, die worden aan hun Godsgemis, door eigen moedwillige zonde veroorzaakt, recht ontdekt. Dit baart ook een verbijstering, een onuitsprekelijke smart. Zij zijn niet in de eerste plaats beangst over de hel der toekomst, maar over die binnen in hen. Zij liggen verloren, en daarom moeten zij naar recht verloren gaan. Dit behoort ook tot het geestelijk met Christus gekruisigd worden. Dat is hun „hellevaart". Satan leert het geslacht' onzer eeuw, om zulke uitdrukkingen toch vooral niet te gebruiken; dat heet niet meer gereformeerd, bij sommigen ook al niet meer chr. geref. Zij willen liever maar van hemelvaart spreken, als is het dan slechts inbeelding. Des te zekerder vallen zulke zielen echter satan ten prooi. Maar als God een mens bekend maakt aan zijn verloren staat, zij het dan ook in verschil van manier, weg, graad, enz., dan krijgt zulk één bij tijden zulk een smart over dit Godsgemis, dat hij door niets meer getroost kan worden dan door zulk een borgtocht Christi.

Wij kunnen het lezen aanbevelen. De werken kosten gebonden in linnen band resp. f 8,75 en f 6,90.

B.

ADMINISTRATIEKANTOOR PETERS EN DE VRIES

Jac. v. Beierenstraat 9-11
NIEUW LEKKERLAND
Telefoon 01848-571

Verzorgt al uw: BOEKHOUDINGEN
LOONADMINISTRATIES
BELASTINGZAKEN

Bemiddelt in:

Hypotheken zonder verzekering
Aankoop schuldbrieven Bouwfonds
Ned. Gem. à 7 pct.

1517 1967

450 jaar Reformatie

ter gelegenheid hiervan zal in 1967 bij ons
verschijnen:

GEEN AARDSE MACHT

Een prachtig gebonden boek, met stofomslag.
Intekenprijs f 6,95

Inhoud:

Reformatie als maatschappelijke kracht (Drs. J.J. Bos, socioloog, Ned. Herv.).
Nadere Reformatie (Ds. L. Huisman, Ger. Gem).
Reformatie-bewegingen onder het Oude Testament (Ds. W.L. Tukker, Ned. Herv.).
Reformatie in Rome? (Ds. H.J. Hegger, Geref.).
Het hart van de Reformatie (Ds. M. Baan, Chr. Geref.).
Evangelisatie onder Rome (Dhr. W. van Kranenburg, evangelist Ger. Gem.).
Reformatie, blijvende opdracht! (Ds. J. Keuning, Chr. Geref.).

Bestel nu bij uw boekhandelaar of bij

UITGEVERIJ VAN DER STOUW

Haarstraat 28 - Rijssen - Telef. 05480-2406

ZOJUIST VERSCHENEN:

10 PREKEN

OVER HET LIJDEN EN OPSTANDING VAN
ONZE HEERE JEZUS CHRISTUS

door Dr. MAARTEN LUTHER

uit het Duits vertaald door Drs. K. Exalto

Prijs f 2,50

Uitgegeven en verkrijgbaar bij

Theologische Boekhandel-Uitgeverij

W. A. DE GROOT

BESTELBON

Gelieve te zenden exp. TIEN PREKEN van
Dr. MAARTEN LUTHER.

Naam:

Adres:

Plaats:

In een open enveloppe als drukwerk zenden aan:

Theologische Boekhandel-Uitgeverij

W. A. DE GROOT

Postbus 1 — Goudriaan — Telef. 01838-441